

Valgmenighedernes personkreds

Valgmenighedernes præst

Morten Kvist, Nr. Allé 21 97 12 06 52

Herning Valgmenigheds bestyrelse:

Hans Jørn Hansen, (formand), Fladhøj 16, Lind 97 22 38 48

Niels Christian Overgaard, (næstformand),

Haunstrupvej 4, Skibbild, 7480 Vildbjerg 97 13 73 77

Jørgen Fisker (sekretær), Gudenåvej 48 97 22 38 93

Birgit Astorp, Overgade 13 97 12 24 47

Peder Kold, (kasserer og kirkeværge), Rugvænget 8 97 12 07 08

Herning Valgmenighedskirke, H. C. Ørstedsvvej, Herning 97 22 51 99

Ansatte:

Organist: Johan Bjørn Møller, Holmparken 34, 1. m.f. 61 24 08 74

Kirkesanger: Ole Dusgaard, Koopmannsstræde 30, 8610 Silkeborg 86 82 17 15

Kirkesanger: Poul Ross-Hansen, Sortbærvej 18, Kølkær 97 14 71 50

Sekretærhjælp: Birgitte Christensen, Norgesvej 5 97 12 26 77

Kirketjener: Marie Vesterbæk, Digevej 14, Tjørring 97 26 87 45

Rengøring: Sigge Christensen, Rønne Allé 160, 7451 Sunds 97 14 23 58

Havemand: Ejvind Siggaard, Th. Nielsensgade 16, Herning 97 22 46 35

Forretningsfører: Lis Haubjerg, Toustrupvej 18, Snejbjerg 97 16 14 34

Gjellerup Valgmenigheds bestyrelse:

Agnete Hastrup Pedersen (formand), Øster Allé 26 97 11 93 01

Erik Fløe Vestergaard (næstform.og kirkeværge), Knudmosev.34, Lind 97 12 10 42

Niels Jørgensen (kasserer og tilsyn m. præstebolig), Sønderbakken 2 97 11 90 09

Mobil 40 97 11 89

Kim Overgaard (kirkeværge), Hjejlevej 46, 1.-3, 8600 Silkeborg 87 24 30 60

Eva Skovhuus (sekretær), Ravnsbjergvej 4, Gjellerup 97 11 67 68

Gjellerup Valgmenighedskirke, Hammerum Hovedg. 19, Hammerum 97 11 84 14

Ansatte:

Organist: Johan Bjørn Møller, Holmparken 34, 1. m.f. 61 24 08 74

Kirkesanger: Ole Dusgaard, Kampmannsstræde 30, 8610 Silkeborg 86 82 17 15

Kirkesanger: Poul Ross-Hansen, Sortbærvej 18, Kølkær 97 14 71 50

Sekretærhjælp: Birgitte Christensen, Norgesvej 5 97 12 26 77

Kirketjener og graver: Nancy Hansen, Egevænget 2, Hammerum 97 11 90 83

(telefonid 7.30-8.30 og efter 17.00) 97 11 84 14

Gravermedhjælper: Birgit Kragh, Vestermarken 41, Kølkær 97 14 70 75

Foretningsfører: Signe Rytz Riis, Højgade 39 97 11 94 51

(Hvor intet andet er noteret, er postadressen: 7400 Herning).

Kirkelige handlinger

Dåb:

Anmeldes til valgmenighedspræsten i god tid, inden dåben skal finde sted. Barnets fødselsanmeldelse, forældrenes dåbsattester samt evt. vielsesattest sendes/afleveres til sognepræsten i forældrenes bopælsogn med anmodning om videre foranstaltning til valgmenighedspræsten.

Vielse:

Aftales med valgmenighedspræsten i meget god tid, inden vielsen skal foregå. Parternes dåbsattester og en prøvelsesattest, som udstedes af borgmesterkontoret i den kommune, hvor én af parterne bor, sendes/afleveres til sognepræsten i det sogn, hvor én af parterne bor, med anmodning om videre foranstaltning til valgmenighedspræsten.

Begravelse:

Begravelseshandlingen og tidspunkt aftales med valgmenighedspræsten. Dødsfaldet anmeldes til begravelsesmyndigheden (sognepræsten), evt. via bedemand.

Foto/video:

Ved dåb: Efter gudstjenesten.
Ved vielse: Ved ind- og udgang.

Bladet udgives af:

HERNING VALGMENIGHED og
GJELLERUP VALGMENIGHED

Redaktionsudvalg:

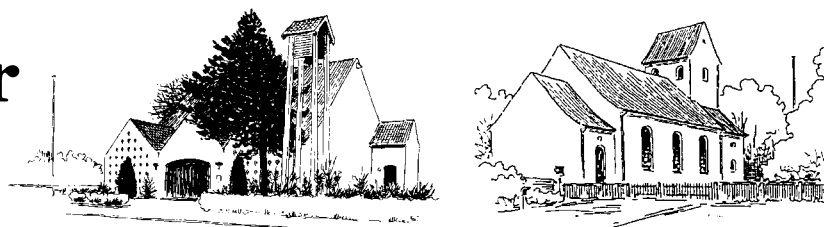
Hans Jørn Hansen, Herning,
Agnete Hastrup Pedersen,
Morten Kvist, Herning.

Tryk:

JYDSK KUVERTTRYK,
Navervej 15, 7451 Sunds,
tlf. 97 14 26 26, fax 97 14 26 88,
e-mail: info@jydsk-kuvertryk.dk

Gudstjenester

	Herning:	Hammerum:
10. oktober	kl. 10.30	kl. 9.00
17. oktober	kl. 9.00 Niels Jørgen Jensen	kl. 10.30 Niels Jørgen Jensen
24. oktober	Ingen	Ingen (Efterårsmøde: se kalender)
31. oktober	kl. 10.30 Kirkens fødselsdag	Fælles med Herning - NB: vintertid!
7. november	kl. 9.00 Allehelgen	kl. 10.30 Allehelgen
14. november	kl. 10.30	kl. 9.00
21. november	kl. 9.00 Niels Jørgen Jensen	kl. 10.30 Niels Jørgen Jensen
28. november	kl. 9.30 NB: tidspunkt!	kl. 11.00 Kirkefrokost, NB: tidspunkt!
5. december	kl. 19.30 De ni læsninger	Fælles med Herning
12. december	Fælles med Gjellerup	kl. 14.00 Kirkens fødselsdag
19. december	kl. 11.00 Niels Jørgen Jensen	Kl. 9.30 Niels Jørgen Jensen

BESØG AF PRÆSTEN

på sygehus eller i hjemmet kan altid finde sted, blot man er venlig at anmode derom, så aftale kan træffes.

KIRKEKØRSEL TIL HAMMERUM OG HERNING VALGMENIGHEDSKIRKER

Medlemmer af Herning og Gjellerup valgmenigheder med behov for kørsel til valgmenighedens gudstjenester kan gøre følgende:

Ring til Herning Taxa, på tlf. 97 12 07 77, senest 2 timer før gudstjenesten.

Angiv ved bestilling udtrykke-

ligt, at det drejer sig om kørsel til Herning eller Hammerum Valgmenighedskirker. Hvis ikke andet aftales, afhenter Taxa ved kirken en time efter gudstjenestens begyndelse.

Ordningen gælder for medlemmer i Herning Kommune. En egenbetaling på 15 kr. lægges i våbenhuset ved ankomst til kirken.

For medlemmer fra nabokommunerne rettes henvendelse til den pågældende bestyrelse.

NYT OM TILKØRSEL VED HAMMERUM KIRKE

Der er sket meget her i sommer med den nye tilkørsel. Nu mangler kun lidt jordarbejde, opsætning af lamper, såning af græs og tilplantning med træer og buske. Det sidste tager bestyrelsen på sig at organisere, så det giver et par arbejdsdage i efteråret. Det er planen, at alt er færdigt til kirken 80-års fødselsdag, som skal markeres d. 12. december. (Se Kalender).

Kalender

ÅRSMØDE OG HØJSKOLEDAGE I RYSLINGE 4.-10. JUNI 2005

Ryslinge Valgmenighed og Ryslinge Frimenighed skal være værter for årsmødet for de grundtvigske Valg- og Frimenigheder i 2005. De to menigheder indbyder i den forbindelse i samarbejde med Ryslinge Højskole til et kort kursus på højskolen fra lørdag d. 4. til fredag d. 10. juni 05. Det er muligt - som vanligt - udelukkende at deltage i årsmødet lørdag og søndag. Pris for deltagelse i årsmødet alene er 400,- kr. Medlemmer fra de danske Valg- og Frimenigheder kan bo på højskolen og deltage i kurset, eller være dagelever og deltage i både årsmøde og højskoledage. Prisen for dagelever er 1700,- kr., hvilket inkluderer både årsmøde og højskolekursus med hele ugens program - bortset fra ovenatning. For deltagere, der bor på højskolen, er prisen: med enkeltværelse 3.000,- kr. med dobbeltværelse 2.700,- kr. Alle værelser med bad og toilet.

Vi håber, at mange har lyst til at deltage, opleve nogle spændende dage og møde folk herfra og fra de andre Valg- og Frimenigheder i Danmark. Af hensyn til højskolens planlægning er tidlig tilmelding nødvendig. Man bedes derfor melde sig til Ryslinge Højskole senest d. 1. dec. 2004, hvis man vil deltage i Højskoledagen. Deltagelse alene i årsmødet følger normal procedure. Højskolens tlf. er 62 67 10 20.

Højskoledagene handler om de fire danske verdensmestre: H.C. Andersen, Carl Nielsen, Kierkegaard og Grundtvig. Ugen former sig som en lystvandring i de fire mestres liv og værker. Dagene byder desuden på udflugter, fællessang og kunstne-

riske oplevelser. Undervejs håber vi at blive lidt klogere på os selv og på det gædefulde liv!

PROGRAM:

Lørdag 4. juni:

12.00-13.00: Ankomst og indkvartering samt kaffe og velkomst i hallen.
14.00: Foredrag ved forfatter og biograf Jens Andersen: H. C. Andersen
16.00: Kaffe i hallen
18.30: Middag i hallen
20.30: Ryslinge sangkor, derefter koncert med operasangerinde Henriette Bonde Hansen, folkedans og natmad.

Søndag 5. juni:

7.45: Morgenmad i spisesalen
10.00: Foredrag ved valgmenighedspræst Michael Nielsen: Kristendom og gudstjeneste - Grundtvig som udfordring for grundtvigianere?
12.00: Frokost i forsamlingshuset.
13.30: Gudstjeneste i Nazarethkirken.
15.00: Kaffe i valg- eller frimenighedens sale.
16.30: Ryslinge højskoles historie.
18.00: Middag.
19.30: Sangaften i foredragssal. Aftenkaffe.

Mandag 6. juni:

7.45: Morgenmad.
9.00: Morgensang.
10.00: Foredrag ved højskolelærer Ole Finnerup: H. C. Andersen og Fyn.
12.00: Middag.
13.00: Udflugt: I H.C. Andersens fodspor.
18.00: Aftensmad
19.30: 2 x Andersen ved organist Poul Chr. Balslev. Aftenkaffe.

Tirsdag 7. juni:

7.45: Morgenmad
9.00: Morgensang
10.00: Valgmenighedspræst

Michael Nielsen: Hvad kommer Søren Kierkegaard mig ved.

12.00: Middag.
14.30: Kaffe.
15.00: Vandretur til sognekirken og Kolds hus eller seniordans i teatersalen.
18.00: Aftensmad.
19.30: Lektor og biograf Joakim Garff: Velsignelser og forbandelser hos Søren Kierkegaard. Aftenkaffe.

Onsdag 8. juni:

7.45: Morgenmad.
9.00: Morgensamling.
10.00: Universitetslektor og biograf Jørgen I. Jensen: Carl Nielsen og den danske kulturhistorie.
12.00: Middag.
13.00: Udflugt i Carl Niensens fodspor, m.m.
18.00: Aftensmad.
19.30: Carl Nielsen koncert med operasanger Rasmus Tofte Hansen. Aftenkaffe.

Torsdag 9. juni:

7.45: Morgenmad.
9.00: Morgensamling.
10.00: Frimenighedspræst Mikkel Crone Nielsen: Grundtvig: En dansk verdensmester?
12.00: Frokost.
14.30: Kaffe.
15.00: Forstander Peter Hedegaard:
Fra viden til visdom i lyset af Kold og Grundtvig.

18.00: Festsalen.

Fredag 10. juni:

7.45: Morgenmad.
9.00: Morgensamling, sang.
9.45: Kaffe, the og boller. Afrejse.

Kursusleder:

Forstander Peter Hedegaard.
Højskolelærere:
Ole Finnerup og
Birgit Wiborg.

Jubilæumsfesten på Østergaards Hotel

Lige præcis den 11. september var det slut med en lang række skønne sensommerdage, hvad vejret angik. Da festgudstjensstenen tog sin begyndelse måtte gæsterne haste ind i kirken forfulgt af voldsomme regnbyger. Under den videre transport til Østergaards Hotel var forholdene ligesådan.

Vel ankommet til hotellet blev gæsterne budt på en velkomstdrink i foyeren foran den store sal, hvor festen skulle stå. Klokken 18 blev dørene slået op, og alle 180 festdeltagere fandt deres pladser ved de lange, pyntede borde.

Vi sang Grundtvigs: "Et jævnt og muntert virksomt liv på jord", og derefter bød undertegnede velkommen til gæsterne med ønsket om en god aften sammen i glæde og taknemmelighed over vore to menigheders 100-årige historie.

Datoen for festen var valgt, fordi det d. 11. september 2004 var 100 år siden godkendelsen af Herning og Gjellerup Valgmenighed med Enevold Terkelsen som præst blev modtaget fra kultusministeren.

Derefter var det Hans Jørn Hansen, der ledede aftenens videre forløb.

Efter forretten holdt Lars Dalsgaard Hansen aftenens festtale, som kan læses andetsteds i bladet.

Der var en god stemning og livlig samtale over bordene. En dejlig musik lød fra scenen spillet af Simon Kold og Kristian og Lars Dalsgaard-Hansen.

Efter hovedretten blev en festsang, forfattet af Henry Sløk, tidl.

Formand for Herning Valgmenighed delt rundt og sunget.

Og nu blev der taget hul på tale-rækken. Som den første vores præst Morten Kvist. Talen kan læses i dette blad.

Derefter fulgte biskop Karsten Nissen, der bl.a. sagde, at der i disse år bliver set meget på, hvordan valgmenighederne har arbejdet som selvstændige og dog som en del af folkekirken. Næste taler var provst Ørum Jørgensen, Gjellerup. Herpå fulgte lykønskninger fra de midt- og vestjyske valgmenigheder ved Jannik Bojsen-Møller. De danske Fri- og Valgmenigheder ved formand Kurt Andersen, Bøvling. Herning Friskole ved formand Svend Søgaard.

Nu var tiden inde til en koncert ved jubilæumskoret, som havde

sin debut til årsmødet i Hammerum.

Med Kaj-Verner Bækdahl som dirigent sang koret bestående af ca. 40 medlemmer af menighederne et udvalg af danske sange og viser udsat for 4 stemmer.

Efter middagen sagde en del af gæsterne tak for aftenen, og de øvrige fik nu lejlighed til at danse til musikken fra det næste orkester på scenen, Bent Larsen, Mogens Bækgaard, Niels Jørgensen og Lars og Kristian Dalsgaard-Hansen. Nuværende eller tidligere bestyrelsesmedlemmer for de fire førstnævntes vedkommende og Kristian som repræsentant for den unge generation. Aftenen sluttede kl. 1 med en fællessang og godnat og tak for en god jubilæumsfest.

AGNETE HASTRUP PEDERSEN

end så mange andre steder, og den er så levende som nogensinde. Den skal og den kan fortsætte, og det er den egentlige grund til at ønske tillykke med de 100 år. Det gælder simpelthen om at være med og tage del i, hvad der foregår. Det ved vi alle sammen, for vidste vi det ikke, var der slet ingenting. Det gør vi så. Nok ikke så talstærkt som tidligere, men bestemt ikke mindre kvalificeret.

Endelig vil jeg gerne sige, hvad man sjældent har lejlighed til at sige: At Herning og Gjellerup Valgmenigheder er et fremragende sted at være præst. Det fås ikke bedre. Tillykke også med det. MK

Fælles kirkekoncert

tirsdag d. 23. nov.
kl. 19.30
i Herning
Valgmenighedskirke

Billetter kan købes i
Arnold Buscks Boghandel
fra d. 1. nov. Pris: 125,- kr.
Forudbestilling modtages
ikke.

Arr.: Herning og Gjellerup
Valgmenigheder

Diplom for renovering af valgmenighedskirken

Herning Valgmenighedskirke blev d. 21. september tildelt et diplom af kommunen for renoveringen af kirkerummet. Det blev overrakt til menighedens formand og arkitekten og lyder:

*"Herning Byråds
forskønnelsesdiplom
2004 tildeles renovering
og nyindretning af
Herning Valgmenigheds
kirkerum,
H.C. Ørstedvej
27, Herning.*

*Bygherre:
Herning Valgmenighed*

*Arkitekt:
Vilhelmsen, Marxen &
Bech Jensen A/S.*

Med kirkerummets renovering og nyindretning er der skabt nogle fine og harmoniske rammer. Arne Haugen Sørensens kunstværk, rummets inventar og farver danner tilsammen en smuk helhed i et nutidigt formsprog til glæde for menigheden".

HERNING BYRÅD

p.b.v.

LARS KRARUP OLE JESPERSEN
Borgmester Kommunaldirektør

PENGE GAVER TIL HERNING VALGMENIGHED

Flere har spurgt om, hvordan man giver en pengegave til Herning Valgmenighed i forbindelse med renoveringen.

Det enkleste er at bede sit pengeinstitut overføre gaven til Bonusbanken i Herning, reg. nr. 7680, konto nr. 1051202.

Iøvrigt kan der rettes henvendelse til Herning Valgmenigheds forretningsfører Lis Haubjerg, tlf. 97 16 14 34.

PENGE GAVER TIL GJELLERUP VALGMENIGHED

I anledning af kirkens jubilæum, kan det tænkes, at der er medlemmer, der gerne vil give en pengegave til kirkerummet/den nye tilkørsel.

Det gøres lettest ved at lade sit pengeinstitut overføre beløbet til Nordea i Hammerum, reg. Nr. 9605, kontonr. 1585 614 323, mærket gave, eller direkte til forretningsfører Signe Riis.

KALENDER

EFTERÅRSMØDE FOR DE GRUNDTVIGSKE VALGMENIGHEDER SØNDAG D. 24. OKT.

Aulum-Vinding-Vind er værter.
10.30: Gudstjeneste i Vinding Kirke. Prædikant valgmenighedspræst Kjeld Slot Nielsen.
12.00: Middag i Sørvad Kultur- og Idrætscenters store sal, efterfulgt af kaffe i cafeområdet.
13.30: Foredrag i centerets glas-sal ved valgmenighedspræst Morten Kvist, Herning: Grundtvigsk kristendom idag!
14.30: Sang(halv)time i glassalen ved Kjeld Slot Nielsen og organist Lis Jensen.
15.00: Kaffe og afslutning. Deltagelse koster 130,- kr. Afgang med bus fra Hammerum kl. 9.30, fra Herning 9.45. Tilmelding til formænd, præst eller på lister i kirkerne.

HERNING VALGMENIGHEDSKIRKES 50 ÅRS FØDSELSDAG SØNDAG D. 31. OKT.

Dagen markeres, og menigheden byder på et glas vin efter gudstjenesten. Arrangementet er fælles med Hammerum. Taxaordningen kan benyttes.

FÆLLES KIRKEKONCERT TIRSDAG D. 23. NOV.

KL. 19. 30 I HERNING VALGMENIGHEDSKIRKE
Se annonce andetsteds i bladet.

SØNDAG D. 5. DECEMBER

Gudstjenesten vil være de ni læsninger. Midtjysk Pigechor, dirigeret af Inger Budde, medvirker.

HAMMERUM KIRKES 80 ÅRS FØDSELSDAG D. 12. DECEMBER

Gudstjeneste kl. 14 .00 med efterfølgende kaffe på Efterskolen. Fælles med Herning. Taxaordningen kan benyttes.

HERNING KIRKEHØJSKOLE

“Det nye Testamente - læst som var det første gang”. Herning Kirkehøjskole tilbyder over de næste tre semestre inspiration til at læse Det nye Testaments skrifter kronologisk, så godt som det lader sig gøre. Øvelsen går ud på at sætte sig tilbage i tid, som var man blandt de første, der læste de ældste skrifter, endnu før de yngre var skrevet. Denne læsemåde skulle gerne resultere i en dybere indsigt i de udviklingslinier, der gjorde sig gældende i kirkens første århundreder, endnu før det samlede Ny Testamente havde set dagens ly. Til støtte bliver der fremstillet et specielt teksthæfte, som bestilles ved tilmelding. Skriftlig tilmelding til Agnes Kuhlmann, H. C. Ørstedesvej 89. Pris for alle fire foredrag: 130,- kr. (førtidspens., efterlønnere og pens.: 100,- kr.). Datoer i efteråret 2004:
4. sept. på Herning Friskole: Kirsten Thyssen: Markusevang.
2. okt. i Gullestrup Kirke: Leif Kallesen: Matthæusevang.
6. november i Fredens Kirke: Anne Gr. Guldager: Lukasevan.
4. december i Herning Kirkehus: Jens Carl Moesgaard Nielsen: Apostlenes Gerninger.
Datoer i foråret 2005:
8. januar, 5. februar, 5. marts og 2. april.

PROGRAM FOR H. U.F.H VINTERPROGRAM 2004-05

Mandag den 1. nov. kl. 19.30, Herning Friskole: Foredrag ved valgmenighedspræst Kurt Andersen, Bøvlingbjerg: “Historien om den digter, der fór vild i historien”. Om den norske digter og nobelpristager Knut Hamsun.
Mandag den 6. dec. kl. 19.00: Gudstjeneste i Herning Valgmenighedskirke ved valgmenighedspræst Morten Kvist. Derefter julebanko og fællessang på Herning Friskole.
Mandag den 10. jan. kl. 19.30,

Herning Friskole: Foredrag ved museumsinspekt. Allan Leth Frandsen: “Herning - byen uden historie?”
Mandag den 7. febr. kl. 19.30, Herning Friskole: Fortæller og forfatter Doris Ottesen: “En fortælling om og af H. C. Andersen”.
Mandag den 7. marts kl. 19.30, Herning Friskole: Foredrag ved Birgit Sohn Christensen: “Mit Afrika”. Birgit Sohn Christensen har været udsendt af Mellemlfolkeligt Samvirke i Afrika i 11½ år.
Mandag den 11. april kl. 19.30, Herning Friskole: H.U.F.H.'s generalforsamling.

SANG- OG KULTURDAG

I SDR. FELDING (EN DAG PÅ HØJSKOLE) SØNDAG DEN 31. OKT. 04:
9.30: Velkomst og kaffe.
10.00: Livsglæde gennem fællessang og foredrag, ved Astrid Hartvig og Ib Hoch.
12.30: Frokost.
13.30: Højskolen - idé og virkelighed, ved Niels Jørgen Sørensen.
15.30: Kaffe.
16.00: Spillemand indbyder til fællessang.
17.00: Tak for i dag.
ARRANGØRER: H.U.F.H., SDR. FELDING KULTURCENTER, ALHUSET, KIBÆK OG KULTURUDVALGET I DGI I HAMMERUM HERRED.

HELLIGTREKONGERS AFTEN ONSDAG D. 5. JANUAR 05

Aftengudstjeneste i Hammerum Kirke kl. 19.00 med efterfølgende arrangement på Efterskolen. Konfirmanderne medvirker, og arrangementet er velegnet også for mindre søskende.

VINTERMØDE I DAGENE

14.-27. FEBRUAR 2005 på Herning Friskole. Program følger.

Fortsættes på næste side

Valgmenighedernes 100 års jubilæum den 11. sept. 2004

Af Morten Kvist

Dagen begyndte med nedlæggelse af krans på menighedernes historiske grave. Grundlæggerne blev mindet med blomster og et kort mindeord.

1. RASMUS NIELSEN.

Uden Rasmus Nielsen var der sandsynligvis ikke blevet en levedygtig valgmenighed. Han satte sin vilje igennem og holdt dog sammen på meget. Han var en stærk og udholdende fortæller for grundtvigsk kristendom og folkelighed. Han blev den første formand i Gjellerup, ialt 22 år, var den drivende kraft i kirkebyggeriet efter at have forladt rigsdagen.

2. ENEVOLD TERKELSEN.

Menighedernes første præst. Den rigtige mand på det rigtige

tidspunkt. Han var den direkte anledning til, at man overhovedet kom i tanke om en valgmenighed. Han var en stor forkynner, et musikalsk væsen og formåede at holde mange modsætninger i spænd.

3. TAGE BALLE CHRISTENSEN.

En hjertelig og folkekær præst, der stadig huskes af mange. Han blev den sidste af de store grundtvigianere, inden de moderne tider for alvor slog igennem. Han var valgmenighedernes præst i en meget frugtbar og optimistisk tid, som vist passede til hans væsen.

4. THOMAS NIELSEN.

Også han var en egensindig mand, som ikke desto mindre blev en samlende figur. Lærer på

Birk skole i 1862, grundlægger af Hammerum Folkehøjskole, Herning Folkeblad og flere andre ting, ikke mindst medlem af Rigsdagen. Hans betydning for det folkelige, grundtvigske arbejde på egnen kan næppe overvurderes.

5. LAURITS VILHELM BENDIXEN.

Herning Valgmenigheds første formand indtil 1915, uddannet lærer, siden journalist og redaktør af Herning Folkeblad. Han arbejdede nært sammen med Thomas Nielsen og spillede en vigtig rolle ved oprettelsen af Herning Højskolehjem, formand for bestyrelsen 1890-99. Han nød stor tillid i det grundtvigske miljø, for hvilket han agiterede dygtigt.

Fortsættes på næste side

Tillykke med de 100 år!

Af Morten Kvist

Ved et jubilæum fejrer man sig selv. Det har man lov til. Så det gør vi. Men der er ikke meget sjov ved at gøre det helt alene. Derfor inviterer man gæster med til dagen og anstrenger sig for at vise omverdenen, hvem man er. Også det gør vi. Og umærkeligt er denne fejring af sig selv blevet til noget andet. Den glider en af hænde - netop som en god fest glider arrangørerne af hænde i løbet af aftenen og natten.

Jubilæumsmæssigt set er vi kun ved 'hovedretten'. Først når året er omme, kan vi - måske - få en fornemmelse af, om festen er gledet os af hænde og kan leve sit eget liv, som den skal.

Det eneste man kan gøre er at forberede festen så godt som muligt, bruge alle sparepengene og låne resten, slå ud med hånden og sige til familie, venner og bekendte: "Kom indenfor og vær med". Det kan gøres på mange måder - mere eller mindre inviterende, mere eller mindre overbevisende.

Med alt, hvad der er sat i værk i den forgangne tid - intet nævnt intet glemt, vil jeg tillade mig at sige, at vi i Herning og Gjellerup Valgmenigheder har slået ud med hånden på en både inviterende og overbevisende måde. Sådant har menighederne altid gjort, ikke mindst takket være Enevold Terkelsen, og det er en lykønskning værd. Og med alt, hvad denne

lykønskning indeholder af respekt for historien og håb for fremtiden, kan vi ikke være meget bedre rustet til at møde morgendagens udfordringer. Der er ingen tvivl om, at betingelser-

ne for at være en kristen menighed i Danmark har ændret sig. Det vil fortsætte. Vi har allerede mærket det, og det vil fortsat kunne mærkes. Lige så lidt tvivl er der i mit sind om, at vi er i færd med at gøre det rigtige: Vi tydeliggør for os selv og for om-

verdenen, hvem vi er. Den slags tager tid. Det er jo kristendommens indhold, der står til diskussion. Det er vores tro, som gør krav på at blive formuleret, og vi skal helst have de fleste

med. Det er vores eksistensberettigelse, vi skal kunne gøre rede for overfor andre. Det er nyt og ret beset en chance at få. Det er såvist ikke kedelige tider, vi lever i!

Hvad der ikke er nyt er, at der i Herning og Gjellerup Valgmenigheder er en solid tradition for at tale højt med sig selv om netop sådanne ting. Den tid er - heldigvis - forbi, hvor præsten skulle stå inde for kristendommen på menighedens vegne. Præsten klarede det med Gud, så folk kunne leve i fred. Nej, præsten skal forkynde kristendom og må vove et øje i sandhedens navn, og så må hver især reagere og stille spørgsmål, som man nu kan. Det er der en stor vilje til i vore menigheder. Til at reagere og tage ansvar i forhold til, hvad man hører. Det gælder samarbejdet i de to bestyrelser, som jeg gerne vil benytte lejligheden til at sige tak for. Det gælder vore offentlige møder. Det gælder de samtaler, der føres her og der.

Denne dialog er en livsnerve i vore menigheder i højere grad

Fortsættes på næste side

Tale ved valgmenighedernes 100 års jubilæum

Af Lars Dalsgaard

For et år siden var et østjysk menighedsråd på besøg hos vore menigheder. De så valgmenighedskirken i Herning, hørte om planerne for reovering og ombygning af kirken, var på friskolen og hørte de to valgmenigheders historie, kørte til Elia og var omkring Hammerum Kirke på vejen tilbage mod deres hjem-sogn.

Ved kaffen, efter at have hørt historien om de to valgmenigheder, havde en af gæsterne følgende spørgsmål: "Er der overhovedet brug for valgmenigheder på Herningegnen i dag? Er der nogen grund til at opretholde dem?".

Det er et spørgsmål, der for et valgmenighedsmedlem ligger lige på grænsen af, hvad man kan tillade sig over for valgmenigheden som vært. Og man er tilbøjelig til at afvise spørgsmålet som helt uacceptabelt eller at gå i angrebsposition. Men spørgsmålet er, når man tænker over det, relevant nok! Og vi bør måske stille det til os selv engang imellem.

Men lad os lige lade spørgsmålet stå lidt!

Vi, der kan fejre jubilæum i dag, står på skuldrene af 100 års aktivt menighedsliv. Og det føles trygt og godt. Vi favnes af den historiske ramme som valgmenighedernes mangeårige virke skaber for os. Og vi kan selv være med til at forme menighedens virke i dag og måske i fremtiden.

Mange medlemmer er, om jeg så

må sige, født lige ind i de to valgmenigheder. Deres forældre og bedsteforældre har været med igennem et helt liv og valgmenighederne har dannet det kristne fællesskab der har været grunden til et jævnt og virksomt liv i glæde såvel som i sorg. Med skiftende præster og bestyrelser er der familier her på egnen, som har dannet trenden i valgmenighedens historiske tæppe.

Og der er medlemmer, som er flyttet til og har følt, at valgmenighederne var det sted, hvor man kunne føle sig hjemme. Ikke alle nye har kendt historien eller baggrunden for det, de søgte ind i, men man sluttede sig til i en overbevisning om, at det var det fællesskab man skulle være tilknyttet. Vigtigt er det, at disse nye medlemmer er blevet budt velkommen af valgmenigheder-

nes ældre medlemmer, som har vist oprigtig interesse for, hvem man var. Jeg tror, at mange nye medlemmer i starten har følt meget stor glæde, når et af de gamle medlemmer efter gudstjenesten kom hen og gav hånd og spurgte: "Hvem er du?" og gerne ville i samtale, måske oven i købet inden der var blevet hilst på præsten. I de øjeblikke åbnede menighederne sig måske smukkest og bedst udad og imod nye medlemmer; netop når mødet skete menneske til menneske. Sådant har mange sikkert oplevet det.

Og nye medlemmer er smeltet ind i menighederne, er blevet en del af dem og har selv skullet tage imod nye medlemmer. På den måde er der vævet nye tråde ind i tæppet og der er dannet et sammenhængende og beriget mønster.

Fortsættes på næste side

Vi har tilsammen udgjort og udgør vel stadig en broget flok, der ikke hører sammen i et sogn, men på en bekendelse til det grundtvigske. Pastor Grell sagde ved 50 års jubilæet, at han havde hørt valgmenigheden omtalt som både "elitær" og som "sognemenighedernes losseplads". Helst vil vi jo betragte os selv som elite; sådan er det med vi valgmenigheder! Man hører af og til den kritik af valgmenighederne, at vores selvforståelse kan være elitær og selvtilstrækkelig. Og der er jo nok noget om det, selv om vi vil benægte det. Men er vi parate til at vende os udad og ikke indad? Lader vi åbenhed og engagement præge vores forhold til den øvrige del af folkekirken og samfundet? Det er i den forbindelse værd at huske på, at netop Gjellerup og Herning Valgmenigheder igennem alle årene har holdt møder med adgang for egnens befolkning: Først Vennemøder, siden Midtjysk Menighedsmøde og nu Vintermøder, hvor der gennem folkelige foredrag er talt om det, der skal tales

om, og som man må besinde sig på, for nu at bruge vores nuværende præsts vendinger. Det er møder, som kræver stort arbejde og engagement af både præst og bestyrelser at gentage år efter år, men som også har stor bevågenhed på egnen. Og alligevel har der været plads til også at samarbejde med øvrige frie foreninger, deltage i Kirkehøjskole samt arrangere musik og koncerter i de to kirker. Det er alt sammen måder at rette blikket udad på. Men der, hvor vi bedst og med størst udbytte kan vende os udad, er, hvor vi hver især møder andre mennesker. Det er der åbenheden føles stærkest, og der muligheden opstår for at lære valgmenighedeme at kende. Det føler især de unge. Hvordan og hvornår møder vi dem? Er det som en elitær og lukket kreds eller er det som et åbent fællesskab, der giver plads til nyt?

Der er ingen tvivl om, at svaret på det spørgsmål, som jeg startede med, afhænger ganske meget

af, hvordan vore unge mennesker føler sig velkomne i de to kirker, og om livet i menighederne vedkommer dem. Det bliver disse mennesker, der inden for en kortere årrække skal skabe menigheden og bære fællesskabet videre. Tiden er ikke længere, som da Enevold Therkelsen kunne samle ungdommen i store flokke til orkestre, sangkor og foredrag og dermed sluse de unge ind i valgmenigheden på en helt naturlig måde. Det er en anden tid, vi lever i, og det er andre svar, der skal søges. Jeg har ved flere lejligheder mødt kommende konfirmander og også lidt ældre unge mennesker, der udtalte: "Nej vi synes i hvert fald ikke at Valleren er en særlig pæn kirke, så der vil vi ikke konfirmeres og da slet ikke giftes. Ja til nød kunne vi måske blive gift i Hammerum Kirke, for den ligner da i det mindste en rigtig kirke, selv om man kommer til den bagfra". Men det er der jo nu gjort noget ved. I årenes løb har vi haft mange gode bestyrelser, som har lagt meget arbejde i de to menigheder. Og selv om der ikke skal fremhæves nogle frem for andre, synes jeg, at der netop i dag skal rettes en speciel tak til de to nuværende bestyrelser, fordi de har vist mod og beslutsomhed til at forny og at sætte noget i gang.

Vi skylder især en tak til bestyrelserne, fordi de har turdet påtage sig store beslutninger og et stort arbejde i jubilæumsåret; ikke mindst med fornyelse og renovering af Herning Kirke samt omlægning af forarealer og adgangsforhold ved Hammerum Kirke. Det er rigtigt set, at der skal nye ting til. Unge mennesker har fået skærpet opmærksomheden (ja vi andre også for den sags skyld) imod det at noget sker; og at der ikke bare er tale om et forstenet

Fortsættes på næste side

foretagende, hvor en gruppe ældre mennesker holder fast på det, der var engang.

Men det at få de næste generationer med i fællesskabet er ikke kun et bestyrelses- og præsteanliggende. Det er først og fremmest en opgave for os alle i menigheden. Gennem opdragelse skal vi lægge kimen til, at den nye generation kan føje sig ind i menighederne. Det bliver udfordringen for menighederne, bestyrelserne og præsten i de kommende år.

I løbet af sommeren, da debatten om Grosbøll gik højt, var der mange mennesker, som blandede sig i debatten. Og mange udtalte sig i skrift og tale om religiøse spørgsmål. Af og til blev der skrevet og udtalt meget vrøvl og sludder i en misforstået humanisme. Men netop når man læser og hører noget sådant, bliver man rigtig klar over, at der skam stadig er god brug for valgmenigheder her i 2004. Man kan ikke have en afslappet holdning til troen som jeg for nylig hørte en journalist udtale i radioen, vel at mærke med den

understregning, at det skulle være en stor kvalitet at have en sådan afslappet holdning. Det er nødvendigt, at vi som grundtvigske valgmenigheder kan mødes i vore kirker om trosbekendelse, evangelium og nadver. At vi kan høre evangeliet talt til os jævnt, sandt og ligetil. Og det kan vi; det har været vore præster største opgave og de har igennem alle årene taget opgaven alvorligt og ikke sløset hermed! Selv om rækken af præster der har tjent de to menigheder har været forskellig, så har de alle skullet virke på overbevisningen om, at valgmenighederne byder præsten både frihed og rummelighed. Og samtidig har de været bevidst om det vilkår, at de for den samme prædiken kunne få både ros og ris, som Helge Grell engang udtalte det.

De mennesker som startede valgmenighederne for 100 år siden udviste en stor modighed. Godt nok havde det grundtvigske haft rod på egnen i nogle år, en række mennesker havde allerede løst sognebånd for at høre Enevold Therkelsen prædike, og flere valgmenigheder var allerede

dannet i vestjylland - men alligevel. Det var dog noget nyt. Man skulle selv skabe rammen om det væsentligste her i livet. Husk på! - man stod ikke på en årelang og prøvet tradition. Det var da modigt! Det eneste mod, vi her 100 år efter behøver at vise, er, at vi tør komme i kirken om søndagen og høre det, der tales til os. Så enkelt er det! Valgmenighederne har deres berettigelse akkurat lige så længe vi kommer i kirken til gudstjenesterne. Og det er i sidste ende svaret på det spørgsmål, som vi fik stillet af det østjyske menighedsråd. Vi skal ikke bare være en bekvemmelighedsforening, hvor man gennem indbetaling af et kontingent har købt sig retten til at være blandt dem der har den rigtige mening.

Der er derfor i dag grund til at ønske hinanden til lykke med, at vi har muligheden for at videreføre valgmenighederne ved blot at komme i kirkerne.

Og så for øvrigt skal vi lykønske hinanden med de 100 år som valgmenighederne fylder.

Tak for ordet

